

Politični umor. Na Turškem je ustrelil albanski vojak Resul nemškega podpolkovnika pl. Schlichting iz političnih vzrokov. Morilec je bil na smrt obsojen in tudi te dni ustreljen. Notranji nered na Turškem postaja vedno večji.

Kmetje, pozor!

Slovensko-prvaški časopisi pišejo, da je ljudstvo postalo plašno in da jemlje svoj denar iz slovenskih posojilnic. Nas nič ne briga, koliko je na tem resnice. Mi nismo nikogar nagovarjali k bojkotu. Ako je postalo ljudstvo res plašno in nezaupljivo, potem naj se prvaki za lastni nos primejo; kajti s svojim slabim gospodarstvom in s svojim strankarskim sovraštvom so prvaki ljudstvo zbegali...

Zdaj pa nastopajo prvaški posojilničarji grdo in krivično proti temu zbeganemu ljudstvu. V svojih listih iščejo ovaduhe, ki naj bi kmete denuncirali. Izobnati pustijo isto po občinah in z biriči in ječo grozijo. Posojilniški šribarji pa hujskajo kmete najprej k nepremišljeni besedi, potem pa tožijo... Iz raznih strani nam prihajajo take pritožbe. Ravno tako izgleda, kakor da bi hoteli gotovi ljudje zbegano ljudstvo v svoj dobiček izrabljati! In zato svarimo kmete pred nastavljenimi zankami prvaških špijonov!

Mi ne silimo nikogar, ne prigovarjamo nikomur, da naj bi svoj denar iz slovenske posojilnice vzeli. Ali — braniti tudi nikdo vložnikom ne more, da zahtevajo svoj denar nazaj! Kdor pa hoče iz tega ali onega vzroka svoj denar iz posojilnice vzeti, ta naj se ne pusti pod nobenim pogojem od šribarjev v govorenje zapeljati. Kajti ena napačna beseda zadostuje vohunu! Nikogar nič ne briga, zakaj kdo svoj denar nazaj zahteva! S svojim denarjem lahko vsakdo razpolaga, kakor hoče...

Torej mirna kri, kmetje! Prepričajte se sami, kje je vaš denar varen, in ravnajte po lastni glavi! Zapeljivim hujškačem pa ne verujte.

Pozor!!!

Dopisi.

Iz Ptujске gore. Kakor znano, so gorski narodnjaki Klemenčič, Topolovec, Kupčič in compagnia bella hoteli 1. majnik 1. 1910 s tem počastiti, da podelijo s primerno narodnjaško ceremonijo hofratu dr. Ploju častno diplomo. Kaj briga to narodnjaško gospodo, ako občanom v

pretežni večini taka komedija ne dopade, ker ne vedo nikakoršnih zaslug, ki bi si jih bil stekel Ploj za to občino! Za Klemenčiča in njegovo taščo Habercer si je Ploj pač mnogo podplatov znučal; letal je od Poncija do Pilata, da prepreči podelitev koncesije nekemu „Štajercijancu“. Pa vse zamaj! Ali šment, Klemenčič mu je vendar hvale dolžan. Zato je za 1. majnika vplival na Kadunca — pardon, na Topolovca kot občinskega predstojnika, da naj ta gleda, da se Plojeva slavnost po narodnjaško „dostojno“ vrši. Ker pa je tukajšni krčmar Repa tudi hotel Ploja počastiti, razobesil je raztrgane žaklje in brinje. Jurček pa je zato pokazal moč turškega paše; vzeli je žaklje iz strehe, Repeta pa dal v luknjo (?)... Vse to pa narodnjakom še ni zadostovalo. Zato so še 18 kmetov na okrajno glavarstvo ovadili, češ da so ponoči nemir delali. In ti so bili pri glavarstvu na male denarne kazni obsojeni. Ta sodba postala je šele zdaj pravomočna. Zato treba zdaj še par stvari javnosti natančneje popisati. To tožbo sta bila povzročila Klemenčič in Topolovec, ki sta pač drug drugega vredna in katerima smo že vse mogoče lumparije očitali, brez da bi se upala tožiti. Ta dva pošteni sta najela celo vrsto „geheim-policajev“, kateri bi naj 1. maja na red gledali. A to ni bilo tem vohunom dosti. Zato so tudi pod okni in pri durih poslušovali. Seveda niso mogli ničesar najdeti, kar bi se dalo tožiti. Zato sta se zgoraj omenjena narodnjaka obrnila na Planinca, da bi ta uradno Kadunca in Klemenčiču nasprotno občane naznanil. In res, napravilo se je ovadbo, češ da so delali občani ponoči nemir. To je seveda zlagano, kajti večina obtožencev je šla še pred nočjo domu. Le kakih 6 obtožencev je bilo res do 9. ure zvečer v gostilni; potem so se pa čisto mirno domu podali. Te se je zaradi nočnega nemira ovadilo in so bili obsojeni. Mi trdimo, da je čedna deteljica Kadunc-Klemenčič-Planinc s tem oblasti prav slabo uslugo storila. Kajti ljudje se čutijo nedolžne in taki slučajji morajo omajiti zaupanje v oblast... Sicer pa naj bodejo narodnjaki na Gori prepričani, da jim bode vse to pošteno in z obrestmi povrnjeno. Pride čas, ko bodejo kmetje-volici narodnjaški bandi vse poplačali!

Šentjanž dravsko polje. Dragi „Štajerc“! Z zadnjima člankoma čez naš misijon se jaz popolnoma strinjam, a dovoli mi, da tudi jaz spregovorim nekaj besed. Dopisnik zadnjih člankov je taktčno zamolčal ime povzročitelja vseh hujskarij. To ne gre! Ker se še vedno več hujskarij proti „Štajercu“ in njega odjemalcem sliši, sem prisiljen, da našega g. župnika Matija Škor-

janca primem malo za ušesa. Misli li on, prvi za Bogom pri nas? Kaj mu je pa „Štajerc“ sedaj še storil, da tako proti njemu deli? Ali ni zadovoljen s tem, da ga pri miru pušča, da ga ne vpraša od kod ima on in njegovi premoženja? Naj li „Štajerc“ malo razkrije razmere na Gornjskem in pri sv. Pavlu v vinski dolini? Naj mu tiho na uho pove, zakaj je tak hipohonder? Štajercijanci imajo po misijonarjih hinavce. Ni li to hinavščina, se župnik naredi takrat bolan, kedar se ne zmenka. Naj se javno pove, kedaj ga glava bode dokazov na razpolago. Hočem samo enega ugotoviti. Ko smo pred kratkim Ogrižkovo pokopališče obiskovali, Vas od 1/10. — 1/11. ure ni glava bolela, žena je imela še precej kronice, a ko ste mi iti zastoj na spoved, to je bilo ob 11. uri, je tako glava bolela, da ste poslali v šolo g. kaplana, češ zastoj opravi so za tega spoda. Tudi naši sosedi Marječani niso nič kaj župnikom Škorjancem zadovoljni, ker jim jemlje sto let stare pravice. Svetujem jim, grede direktno k mil. knezoškofu in imeli vspeh polnočnice in žegnanje. Za danes daj! Ako se ne spametujete, Vas bodem vprašal, je razrimeser še kaj oster...

Šentjanž dravsko polje. Kot naročnik ljubljene mi „Štajerca“ sem čital članke radi zadnjega misijona. Ja, ja! Lepo je, da Lušno tudi! Smejali smo se v cerkvi tudi, ravno je bil sv. misijon. Veliko so nam misijonarji pripovedovali, a veliko je bilo in tem takega, da smo takoj čutili, da se ni nič zgodilo, da so nas gospodje nafarijali. A našega organista Čolnarica si niso upali ne daj! To bi bil greh, ako bi se g. fajmožer zamerili. Zategavoljo so zamolčali, da so da je v cerkvi vse v neredu, vse v prahu, pajčevini. Pa to je vse Bogu v čast. Spravili so mu tudi ta greh, da hodi po noči okrog. Tudi so pozabili omeniti, da je za organista skrb red v cerkvi in ne — posojilnica in da šanje pošl v farov. Ali se s njim strinjajo, da znamenje k molitvam in sv. mašam le, k klenkanjem? Mi bi mu ratali dalj časa zavčer se ni bati, da bi se zvonovi pokvarili, jih ni naredil hudoški lončar. Svetuje se čaricu pa tudi da se poboljša, ker drugače ga v redu pokrtačil eden, ki ni odveze dobil.

Mestni vrh pri Ptuj. Pri nas, ljubci „Štajerca“, imamo neko ljubeznjivo ženko, ki je tako pobožna, da bo kar živa v nebesa paki pa ima drugače jako gibčen jeziček in hujše s svojimi hčerkami celo sosede. Za danes bodemo o nje mnogo pisali, ker upamo, se bode itak poboljšala. Vprašamo jo le, je tako sakrabsko na peteline huda? Nekaj vdoje imajo kokote prav rade, ta pa je huda sovražnica. Gorje kokotu, ki bi prišel njene kokoši... So pač čudne stvari na boga svetu. Ali tudi poginjeni petelini še vpijejo naš petelin bo morda lepo pesemco o omenjenem ženski zapel... Kikerik!

Mestni vrh pri Ptuj. Naše občinsko gospodarstvo je popolnoma zavojeno. Nezmožnost trdoglavost posameznikov je tu v prvi vrsti kriva. Zlasti zadene vsa odgovornost za škodo lozno počenjanje in sramotno gospodarstvo našega „voditelja“ Vrabelj. Seveda, drugi ljudje tudi spali, in tako je Vrabelj srečno občinski v največje blato zapeljal. Malo je tako zanesenih občin v ptujskem okraju kakor naš Mestni vrh. Vrabelj je delal z občinskim denarjem kakor svinja z otrobi. In pri vsem tem so ceste grozovito slabe in gospodarske razsploh žalostne. Zdaj se višja oblastva zadevo pečajo. Upamo, da jim bodejo pri domači močje, ki znajo pametno in resno sliti, pomagali. Kajti vso jamranje zdaj ni pomaga in vso preklinjanje tudi ne. Treba da se s skupnimi močmi občinsko gospodarstvo zopet v red spravijo. Čujemo, da so se zdaj občinske doklade za 20% zvišati; dok je pač treba poplačati. Vrabelj in njegovi naj se skrijejo za peč in naj se sram. Velika hvala gre okrajnemu zastopu ptujski ki kolikor mogoče pomaga, da občani ne še večje škode trpeli. V bodoče pa naj s na Mestnem vrhu ne izvolije nezmožne in miselne možake!

Iz Konjic. Ljubi „Štajerc“, jaz nisem nikdar nasprotnik duhovščine. Ali to, ki



Das Vintschgauer Tor in Meran.

Iz Merana.

Krasno tirolsko mesto Meran ima še nekaj spomenikov iz starih časov. Med temi se odlikuje zlasti t. zv. „Vintschgauer Tor“, katerega sliko danes prinašamo. Zdaj hoče mesto ta spomenik baje zaradi razširjenja neke ceste podreti.

Ali si se že na

„Štajerca“

naročil? Ako ne, stori to takoj!

činja tukajšnji vikar Martin Jurhar, je že preveč. Javnost naj izve nekatera junaštva tega žegnane mladčnika! Jaz sem pripeljal svojega na smrt bolanega brata iz Tirolskega. Že v Mariboru bi mi bil revež kmalu umrl, a s težkim trudom sem ga vendar v Konjice spravil. Imel je jetiko. Na željo brata sem šel h g. arhidiakonu in mu povedal, kako stoji z bolnikom. Le-ta je šel v kaplanijo in podučil vikarja, kako naj se pri bolniku obnaša. Ko je prišel vikar k bratu, rekel mu je takoj: No, Vi imate jetiko, z Vami stoji slabo! Ali je to tolažba za bolnika? Potem je nadlegoval bolnika s slovenščino, katere ta ni razumel, ker je bil že 11 let v tujini. Naposled je šel vikar; 8 minut dolga pot mu je bila pretežka, da bi prišel še isti večer obhajati. Ob 1/10. uri je prišel brat umirati; poslal smo hitro po duhovnika, ali bilo je že prepozno. Ko bi bil vikar preje svojo dolžnost izpolnil, ne bi bil brat prerano umrl. A ravno tako izgleda, kakor da bi Jurhar ne imel toliko krščanske ljubezni za take ljudi, ki se ne spovedujejo slovensko... Drugi dan sem šel v farovž, da vse zaradi pogreba uredim. Prosil sem vikarja, da naj opoldne in zvečer zvoniti pusti in da naj bode pogreb drugi dan ob 4. uri. Vikar je takoj zavpil, da mora biti pogreb zjutraj, češ da popoldne kaplani nimajo časa, ker morajo menda v „kmetški zvezi“ rogoviliti. Vikar je prišel na me tuliti in kričati, kakor da bi zbesnel. Tako sem mu seveda tudi jaz svoje mnenje pošteno povedal. itd. Primanjkuje nam prostora, da bi vse popisali. Ali to je resnica, da Jurhar preveč in protipostavno računa, da je grob in surov z ljudmi in da hoče nas šikanirati, od katerih živi. Pritožil sem se pri oblasti in g. arhidiakon je Jurharju hudo ušesa navil. Vsa čast mu! Mi v Konjicah pa zahtevamo, da Jurhar pobere šila in kopita in odlazi. Politikoječih duhovnikov mi ne potrebujemo. Ako bi cerkvena oblast naši želji ne ustregla, znali si bomo sami pomagati. Farani.

Iz Jesenic. Naši črni gavrani se noč in dan trudijo, bodisi pri navadnem jersu ali šampanjen, kako bi v žlici vode vtopili zadnjega liberalca na Jesenicah. Z silo so začeli proti vsakemu naprednemu društvu delovati. Spominjamo se še živahno, kako so svoj čas požrešni Angleži poštene in mirne Bure na roparski način napadli in jih oropali svojega premoženja! Tako dela danes ta jezuitarski duhal na Jesenicah! Nič jih ni sram, vso sramoto so izgubili v trenutku, ko so zasedli svoj izpuhani „Dom“ na Savi! V svoji vsakdanji gnjusni cunji „Slovenec“, katerega je glavni in odgovorni urednik

„Jesenjskih Novic“ fajmošter Skubic, se zaletuje v osebe, katere se njemu pokoriti ne marajo, na ves podli in nesramni način. Mož misli, da ne vemo kaj se vse za njegovimi kulisi počenja in kako bi on rad nekega gospoda iz Save ob ves ugled in dobro ime spravil. Njegovi predniki so imeli vsaj toliko poštenja v sebi, da so saj vsakemu in če tudi ni bil klerikalec ta svoje pustili! Eno je še, da se tega fajmoštra ne bojimo; in ako noč in dan če tudi neusmiljeno tolče čez nas v „Slovenec“ bomo njegovemu natolcevanju krepko odgovorili! Sedaj pa preidimo na jeseniško katoliško pevsko društvo! Katoliško pevsko društvo obstoji nekaj dni sem, kateremu so razni Petri, Matevži na pomoč priskočili ter prirerajo po svojem koncerte, zabavajo z svojim petjem razne omožene gostilničarke itd. Škandal v temu pevskemu društvu je že zdavni znan in razne ptice po jeseniških strehah že davno žvr-gole o neki temni duševni boleti zaljubljene amaconke v katoliške pevce! Seveda „Slovenec“ k temu pravi, ni čudno, da se vsevpriek govori, češ, da se v katoliškem delavskem društvu na Jesenicah dobi najlepša zabava in izobrazba. Pa tudi mi govorimo, ni čudno da se potem tudi toliko in toliko pijače brezplačno dobi, saj to nam lahko razni Čopi, Torkarji, Farjeni in drugi potrdijo! Res ni čudno, da je izobrazba pri teh ljudeh tako velika, da se sploh še stara srca starega spola za njih zanimivajo! O teh čudakih pa bomo še mnogo, mnogo govorili, čeravno so liberalnega mišljenja, vpisani pa kot člani „katoliškega delavskega društva na Jesenicah“. Ni čuda da so se naše „device“ že med seboj v lase skočile in čudi se tudi vse, da pevci nočejo več ubogati previdnega kaplana g. Kogejja! Seveda o temu molči ko grob naš blazen „Slovenec“, molči fajmošter Skubic, molči vse, a mi ne bomo molčali, ako bode „Slovenec“ samo še enkrat napadel pevsko društvo „Sava“! Pred svojim pragom pometajte smeti, potem pa se dobro umijte, ako hočete z nami javno govoriti. Capito, pane Skubic? Dalje prihodnjič.

Kako se nas bojijo...

Nekdaj so imeli prvaški naši nasprotniki otročjo navado, da so vse delo „Štajerca“ in njegove stranke edino smešili in podcenjevali. Stokrat že so rekli, da je „Štajerc“ pri koncu in da bode kmalu iz površja izginil. Naš list pa je pri vsemu temu izbornu napredoval in se krasno razvijal, tako da lahko danes brez vsake samohvale trdimo, da je „Štajerc“ naj-

večji in najbolj razširjeni kmet-ski list v slovenskem jeziku...

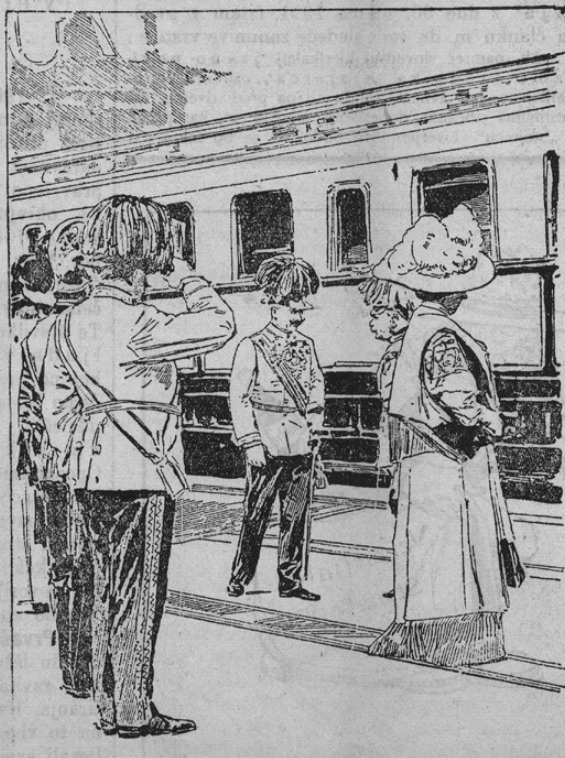
Semterja uide tudi naš najzagriženejši nasprotnikom beseda priznanja. Potem pozabijo na omalovaževanje in pričnejo jokati in tarnati, kako hudo se ta presneti „Štajerc“ razširja in kako velikansko nevarnost tvori za prvaške stranke... Seveda nas pri temu psujejo in proklinjajo. Ali kaj pomaga vse to? Dejstva ne morejo prikriti, da je „Štajerc“ nepremagljiv in da našega gibanja nobena sila ne more zatreti.

Tako je napisalo glavno glasilo slovenskih prvaških klerikalcev, ljubljanski „Slovenec“, dne 30. marca uvodni članek pod naslovom „Štajercijanci na delu“. V tem članku govori najprve vse mogoče neumnosti, ki si jih je neko znano farče iz trte izvil. Naposled pa pravi „Slovenec“ dobesedno: — V naših (prvaških) vrstah se mnogokrat ne misli resno, ko se govori o „Štajercijanski stranki“. Naši ljudje preveč omalovažujejo moč „nemškutarstva“. To ni pravo! Boj proti nemškutarski zalegi do-slej ni šel po začrtanem programu. Naši voditelji naj pomislijo, da bo težje ubiti nemškutarsko liberalnega lintverna, kakor je bilo za-daviti goltanec domačemu publemu liberalizmu. Nemškutarstvo ima najboljšo zaslonbo v ngod-nem terenu in zgodovinskih koreninah, ima gospodarsko moč v sebi. Vsega tega slovenski liberalizem nima. Naši (prvaški) vodi-telji naj to vpoštevajo in naj ne mislijo, da je nemškutarija „Štajercčeva“ kalibra coprska legenda ali prazen bav bav — ampak da je resna nevarnost. Pobijajmo delo Štajercijancev!

Tako piše glavni list slovenskih klerikalnih prvakov. Mi mu odпустimo vse neumne psovke in se mu zahvaljujemo za javno priznanje. In nekaj prvakom tudi obljubimo: ostali bomo pri „Štajercu“ i zanaprej „velika nevarnost“, — nevarnost za one, ki z narodnjaškimi frazami ljudstvo za nos vodijo, mu kožo čez ušesa vle-čejo, kmeta zatirajo in izkoriščajo... Le „po-bijajte“ nas, prvaški, — mi pri „Štajercu“ pa pobijamo zaupljivo neumnost ljudstva! Kajti kadar bode ljudstvo pametno postalo, rešilo se bode samo izkoriščevalnega jarma klerikalcev in sploh prvakov...

Nemška cesarska dvojica na Dunaju.

Poročali smo že v zadnji številki, da je nemški cesar Viljem II. zopet našega vladarja na Dunaju obiskal. Poleg ce-sarja prišla je na Dunaj tudi njegova soproga, nemška cesa-rica Avgusta Viktorija, nadalje princ Joahim Viljem in prince-sinja Viktorija Luisa. Ko je cesarski vlak na kolodvor do-spel, stal je nemški cesar ob oknu. Naš cesar Franc Jožef mu je hitel nasproti in sta se prijateljsko poljubila ter pri-srčno pozdravila. Naša slika kaže ravno prihod vlaka. Na desni strani vidimo neko av-strijsko princesinjo, zadaj pa nemškega vladarja v pogovoru z našim cesarjem. Sprejaj vidi-mo razne dvorne dostojanstve-nike. Nemški cesar bil je v av-strijski generalski uniformi. Od kolodvora sta se vladarja v ce-sarski grad Schönbrunn odpe-ljala. Od tam je zvečer nemški cesar svoje potovanje na Itali-jansko nadaljeval.



Ankunft des Deutschen Kaisers in Wien.

Gotovo govejo juho

najboljsega okusa dajo

391

MAGGI jeve kocke



à 5 h

Pazi naj se natanko na ime **MAGGI** in varstveno znamko križeva zvezda. Druge kocke ne prihajajo od firme MAGGI.

Novice.

G. cenzorja, katerega prvaški listi zdaj tako hudo priganjajo, da naj hudobnega „Štajerca“ konfiscira, opozarjamo na to-le: kakor vedno so tudi naši današnji članki o slovenskem posojil-ništvu skoraj izključno slovenskim listom posneti. Dotični slovenski listi zaradi teh člankov niso bili zaplenjeni. Upamo torej, da bode tudi nam oblastvena milost prizanesla. V lažje orientiranje pa smo to pot pri teh člankih večinoma napravili opombo, iz katerih slovenskih listov in številk smo dotična poročila posneli... In zdaj vprašamo: ali je na celem svetu še kakšno tako ljubeznjivo uredništvo? Mislimo, da je „Štajerc“ dosegel rekord v ljubeznjivosti...

Kje so polomi? Prosimo cenjene čitatelje, naj popolnoma mirno čitajo in premislijo sle-deče besede: — „Neuko ljudstvo je po-stalo (vsled polomov itd.) res nekam plašno. Prvi uspeh: Vzdigujejo se vloge v slovenskih zavodih...“ Te besede si ni izmislil hudobni